

Bruxelles, 15. veljače 2016.
(OR. en)

6061/16

DEVGEN 20
CLIMA 12
COPS 51
CFSP/PESC 125
ENV 65
ONU 15
RELEX 103
CSDP/PSDC 89

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 6049/16

Predmet: Europska klimatska diplomacija nakon konferencije COP21
– zaključci Vijeća (15. veljače 2016.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o europskoj klimatskoj diplomaciji nakon konferencije COP21, koje je Vijeće usvojilo na 3447. sastanku održanom 15. veljače 2016.

Zaključci Vijeća o europskoj klimatskoj diplomaciji nakon konferencije COP21

1. Podsjećajući na svoje zaključke od srpnja 2015. u kojima su visoka predstavnica i Komisija pozvani da početkom 2016. izvijeste o ishodu konferencije COP21 i njezinim posljedicama na klimatsku diplomaciju, Vijeće je usvojilo sljedeće zaključke.
2. Vijeće pozdravlja pariški klimatski sporazum kao ključno postignuće u borbi protiv klimatskih promjena te u vezi s multilateralizmom. Pariški sporazum predstavlja ambiciozan, ujednačen, pravičan i pravno obvezujući sporazum. Donošenje sporazuma i kumulativna objava do kraja konferencije COP21 predviđenih i na nacionalnoj razini određenih doprinosa (INDC) od strane 187 stranaka označilo je odlučan zaokret prema sveobuhvatnom i zajedničkom globalnom djelovanju te će, nakon provedbe, trajno i nepovratno ubrzati prijelaz na klimatski neutralno svjetsko gospodarstvo otporno na klimatske promjene.
3. Vijeće čestita strankama Konvencije, Ujedinjenim narodima te peruanskom i francuskom predsjedništvu COP-a na njihovu neumornu trudu i uspješnom radu koji su doveli do postizanja Pariškog sporazuma te izražava potporu nadolazećem marokanskom predsjedništvu konferencije COP22.

4. Prije i tijekom konferencije COP21 EU i njegove države članice, gradeći na dobrim rezultatima domaćeg klimatskog djelovanja, okupili su, s mnogim drugim partnerima, široku „vrlo ambicioznu koaliciju” diljem različitih regionalnih skupina razvijenih zemalja i zemalja u razvoju. Ta je koalicija odigrala ključnu ulogu u promjeni dinamike pregovora u odlučujućoj fazi konferencije COP21 i mogla bi poslužiti kao pristup za izgradnju koalicije za potporu pravovremenog potpisivanja, brze ratifikacije i potpune provedbe Pariškog sporazuma od svih stranaka. Nadalje, diplomacija EU-a trebala bi uključiti stranke iz trećih zemalja kako bi ih se potaknulo u ažuriranju njihovih INDC-ova radi jačanja ambicija za ostvarenje dogovorenih ciljeva.
5. Održavanje pozitivnog zamaha iz Pariza zahtijevat će neprekidnu političku i diplomatsku mobilizaciju na globalnoj razini. S ciljem podupiranja međunarodnih klimatskih ciljeva Vijeće pozdravlja elemente za djelovanje klimatske diplomacije u 2016., kako su ih u Prilogu dostavili Služba za vanjsko djelovanje i službe Komisije, s ciljem izrade razrađenog akcijskog plana klimatske diplomacije za 2016. s ključnim porukama usmjerenim na tri glavna pravca:
- Nastavak zagovaranja borbe protiv klimatskih promjena kao strateškog prioriteta u diplomatskim dijalozima, javnoj diplomaciji i instrumentima vanjske politike;
 - Potporu provedbe Pariškog sporazuma i predviđenih i na nacionalnoj razini utvrđenih doprinosa (INDC-ova) u okviru razvoja s niskim razinama emisija i otpornog na klimatske promjene;
 - Jačanje napora za rješavanjem povezanosti klimatskih promjena, prirodnih resursa, uključujući vodu, blagostanja, stabilnosti i migracija.
6. Klimatske promjene, ambiciozno i hitno djelovanje protiv klimatskih promjena te provedba obveza s konferencije COP21 moraju ostati posebni prioriteti klimatske diplomacije za EU, među ostalim u bilateralnim i biregionalnim dijalozima na visokoj razini s partnerskim zemljama, skupinama G7 i G20, u Ujedinjenim narodima i drugim međunarodnim forumima.

7. Vijeće naglašava da bi se diplomatsko djelovanje također trebalo usredotočiti na pregovore u Međunarodnoj organizaciji civilnog zrakoplovstva (ICAO) i Međunarodnoj pomorskoj organizaciji u vezi s rješavanjem pitanja emisije stakleničkih plinova kao i na pregovore u vezi s amandmanom o fluorouglikovodicima (HFC) u sklopu Montrealskog protokola.
8. Vijeće uvažava davanje prioriteta osiguravanju ambiciozne globalne provedbe INDC-ova. U okviru klimatske diplomacije razvojna suradnja EU-a i država članica s trećim zemljama trebala bi u potpunosti uzeti u obzir postojeće sinergije između klimatskih ciljeva i ciljeva održivog razvoja kako su usvojeni u sklopu Programa održivog razvoja do 2030. i drugih međunarodnih programa. Uloga klimatske diplomacije jest i zagovaranje javnih i privatnih financijskih tokova u skladu s putem prema razvoju s niskim emisijama stakleničkih plinova i otpornom na klimatske promjene kako je navedeno u Pariškom sporazumu, uključujući proširenje kruga prinositelja.
9. Vijeće ističe da EU i njegove države članice osiguravaju financijska sredstva za pomoć zemljama u razvoju u vezi s prilagodbom i ublažavanjem slijedom njihovih postojećih obveza. Vijeće naglašava značajne doprinose u pogledu financiranja borbe protiv klimatskih promjena iz različitih izvora, među ostalim putem Zelenog klimatskog fonda. Uloga klimatske diplomacije jest i poticanje i potpora inicijativa poput one skupine G7 o osiguranju od rizika klimatskih promjena i o obnovljivim izvorima energije u Africi, Njujoršku deklaraciju o šumama, aktualni rad skupine G20 na zelenom financiranju i financiranju borbe protiv klimatskih promjena, obraćajući posebnu pozornost na potrebe onih koju su posebno osjetljivi na klimatske promjene.

10. Vijeće ističe kako je potrebno da EU i njegove države članice nastave raditi na rješavanju izravnih i neizravnih utjecaja klimatskih promjena na međunarodnu sigurnost. Primjerice, u sklopu svoje globalne strategije EU bi se stoga trebao uhvatiti ukoštac sa strateškom i višestrukom prijetnjom koju predstavljaju klimatske promjene. EU, njegove države članice i partnerske zemlje trebali bi se pozabaviti potencijalno destabilizirajućim učincima klimatskih promjena (uključujući migracije, prehrambenu sigurnost, pouzdan pristup resursima, vodi i energiji, širenje epidemija te socijalnu i gospodarsku nestabilnost), među ostalim putem procjena klimatskih rizika i potpore izgradnji kapaciteta. U tom kontekstu EU sa zadovoljstvom iščekuje nastavak rada Vijeća sigurnosti UN-a na pitanju klimatskih promjena.
11. Vijeće priznaje klimatske promjene kao čimbenik koji doprinosi migracijama koje proizlaze iz nestabilnosti države, nesigurnosti i nestašice resursa. Daljnjom analizom poveznica osjetljivosti na klimatske promjene s nestabilnošću i sigurnosnim rizikom, EU će moći bolje utvrditi područja posebno visokih kombiniranih rizika te područja presudnih mogućnosti za sprečavanje sukoba i otpornost, među ostalim u kontekstu širih migracijskih izazova. Jedan od ključnih aspekata klimatske diplomacije EU-a trebala bi biti praktična potpora politikama ublažavanja i prilagodbe u trećim zemljama putem provedbe i ažuriranja INDC-ova i sveobuhvatnih dugoročnih strategija razvoja s niskim emisijama s ciljem što ranijeg postizanja najviše razine emisija stakleničkih plinova te povećanje klimatske otpornosti, uzimajući pritom u obzir prioritete i okolnosti trećih zemalja.
12. EU će i dalje zagovarati promicanje i zaštitu ljudskih prava i u kontekstu klimatskih promjena i klimatske diplomacije. U tom pogledu Vijeće prepoznaje i važnost osiguravanja potpunog, ravnopravnog i djelotvornog sudjelovanja žena i njihovih jednakih mogućnosti za vodstvo na svim razinama odlučivanja. Dokazi pokazuju da su ravnopravnost spolova, osnaživanje žena te potpuno i ravnopravno sudjelovanje i vodstvo žena u gospodarstvu presudni za postizanje održivog razvoja, uključujući prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje.

13. Vijeće poziva visoku predstavnicu, Komisiju i države članice da u okviru svojih uloga i nadležnosti nastave koordinaciju i blisku suradnju na provedbi klimatske diplomacije EU-a putem zajedničkih inicijativa koje se međusobno nadopunjuju, uključujući mobilizaciju prije 2020. i provedbu političkog okvira nakon 2020., te ukupno usklađenu mobilizaciju vanjskog djelovanja.
14. Vijeće poziva visoku predstavnicu i Komisiju da surađuju s državama članicama na izradi razrađenog akcijskog plana klimatske diplomacije za 2016. na temelju elemenata za djelovanje u sklopu klimatske diplomacije te da do ljeta 2016. izvijeste o postignutom napretku i predstojećim izazovima.

Elementi za djelovanje u sklopu klimatske diplomacije u 2016.

Djelovanje u okviru prvog pravca: Nastavak zagovaranja borbe protiv klimatskih promjena kao strateškog prioriteta u diplomatskim dijalozima, javnoj diplomaciji i instrumentima vanjske politike.

- EU i države članice iskoristit će predstojeće bilateralne sastanke i multilateralne forume, uključujući sastanke skupina G7 i G20 te UN-a kako bi se zalagali za neprekidno pojačano djelovanje u području klimatskog djelovanja te za suradnju s partnerima na stvaranju uvjeta za pozitivno djelovanje i sprečavanje bilo kakvog nazadovanja.
- EU i države članice u svoje će zajedničke prioritete klimatske diplomacije u potpunosti uključiti cilj postizanja međunarodnog sporazuma o mehanizmu koji se temelji na svjetskom tržištu za upravljanje budućim emisijama stakleničkih plinova za međunarodni zračni promet na skupštini ICAO-a u rujnu 2016. Pružat će potporu klimatskoj diplomaciji u pregovorima Međunarodne pomorske organizacije (IMO) s ciljem potvrde globalnog sustava prikupljanja podataka o potrošnji goriva i povezanih emisija stakleničkih plinova iz međunarodnog pomorskog prometa u travnju 2016. te postizanju dogovora oko amandmana o fluorouglikovodicima u okviru Montrealskog protokola.
- Provođenje zajedničkog informiranja na visokoj razini putem delegacija EU-a i veleposlanstava država članica u odgovarajućim razmacima. Ono bi trebalo biti usredotočeno na ključne donositelje odluka i nositelje promjena, uključujući ne samo vlade domaćine, već i parlamentarne zastupnike, nevladine organizacije, zelenu industriju i šire civilno društvo. Takvo informiranje trebalo bi se povezati s političkim dijalogom sa zemljama u razvoju koji podupire vodeća inicijativa Savez za globalne klimatske promjene+.
- Dalje djelovati na temelju uspješnih iskustava iz 2015. s ciljem jačanja zajedničke javne diplomacije u zemljama domaćinima. Na primjer, delegacije EU-a i veleposlanstva država članica trebala bi zajednički organizirati poboljšani „Dan klimatske diplomacije” u 2016., a ciljano djelovanje moglo bi se vremenski uskladiti s planiranom ceremonijom potpisivanja Pariškog sporazuma u UN-u 22. travnja 2016. i Olimpijskim igrama.

Aktivnosti u okviru drugog pravca: potpora provedbe Pariškog sporazuma u kontekstu razvoja s niskim razinama emisija otpornog na klimatske promjene.

- EU i države članice trebali bi surađivati s partnerima na razvoju potpunog razumijevanja sadržaja INDC-ova, pružati potporu partnerima u razvoju provedbenih planova i stvarati poveznice s odgovarajućom financijskom i tehničkom potporom, osobito onom koja je namijenjena najmanje razvijenim zemljama i malim otočnim državama u razvoju preko vodeće inicijative Savez za globalne klimatske promjene+. Trebalo bi pokrenuti diplomatske službe EU-a radi poticanja pravovremene ratifikacije.
- EU i države članice dodatno će usmjeravati klimatsku diplomaciju putem usklađenog aktiviranja svojih instrumenata za vanjsko djelovanje (uključujući suradnju radi razvoja, susjedsku politiku i politiku proširenja, civilnu zaštitu i humanitarnu politiku, trgovinu, itd.) s ciljem potpore ambicioznom klimatskom djelovanju te jačanja otpornosti, među ostalim izgradnjom kapaciteta. To će uključivati poboljšanje strateške suradnje s nedržavnim dionicima u kontekstu Akcijskog programa Lima – Pariz.
- EU i države članice nastavit će zajednički rad na razmatranju inovativnih mehanizama za privlačenje dodatnih financijskih sredstava privatnih ulagača protiv klimatskih promjena (primjerice „Nordijska financijska inicijativa” koju su pokrenule zemlje Nordijskog vijeća na konferenciji COP21).
- Konferencija COP22 u Marakešu bit će ključna za utvrđivanje praktičnih detalja za provedbu Pariškog sporazuma. Demaršom EU-a u razdoblju prije konferencije COP22 mogla bi se objasniti stajališta EU-a i zatražiti potpora partnerskih zemalja u vezi s posebnim pitanjima za Marakeš.

Aktivnosti u okviru trećeg dijela: Jačanje napora na rješavanju povezanosti klimatskih promjena, prirodnih resursa, blagostanja i stabilnosti.

- Europska unija i države članice pojačat će svoje sudjelovanje u raspravi o klimatskoj i sigurnosnoj politici u međunarodnim forumima, uključujući Vijeće sigurnosti UN-a (uz poticanje ažuriranja izvješća glavnog tajnika iz 2009.), Konferenciju o sigurnosti planeta koju organizira Nizozemska te druge relevantne konferencije i inicijative koje organiziraju države članice.
- EU i države članice koji tvore skupinu G7 nastaviti će djelovati putem skupine G7 u vezi s klimom i nestabilnosti, na temelju nalaza izvješća skupine G7 o tom pitanju.
- EU i države članice nastaviti će s uključivanjem analize ranjivosti na klimatske promjene u procjene rizika nestabilnosti i sigurnosti te katastrofe i surađivati na naporima za ublažavanje rizika koji iz toga proizlaze putem svih odgovarajućih instrumenata vanjske politike i u suradnji s uspostavljenim mrežama.
- EU će nastaviti rad u sklopu zajedničke inicijative EU-UNEP i projekta o klimi i sigurnosti koji se posebno bavi destabilizirajućim utjecajima klimatskih promjena u nestabilnim državama.
- Potiče se EU i države članice da istraže mogućnost izrade popisa mjera o klimi i sigurnosti.
